DAILY اراده

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۷۱۶

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

PROPERTY OF ACKU

مشرانو جرګه غواړي د ناټو قوماندان خپلې غونډې ته احضار کړي

د افغانستان مشرانو جرګې یو ځلې بیا په افغانستان کې د پوځي عملیاتو په ترڅ کې پرملکي تلفاتو بحث کړی دی. د سې شنبې په ورځ مشرانو جرګې په ډایکندي ولایت کې د ناټو ځواکونو په هوایي بمبارۍ کې د اوویشتو ملکي کسانو د وژل کېدو پېښېنه وغندله او پربکړه یې وکړه، چې په دې اړه به د ناټو ځواکونو عمومي قوماندان خپلې غونډې ته ور بولي.

د افغانستان په جنوب کې د وسلوالو مخالفینو پر ضد د افغان او بهرنیو ځواکونو د پوځي عملیاتو ګړندي کېدو سره په دې وروستیو کې د ملکي تلفاتو پېښې زیاتې شوې دي او یو ځلې بیا یې د افغانستان د حکومت او خلکو اندېښنې راپارولې دي.

۳مخ

لسم کال - دویمه دوره، ۷۱۶ مه ګڼه، پر له پسې ۱۷۸٤ ګڼه د ۱۳۸۸ ل ـ د کب ٦ مه - د پنجشنبې ورځ، د ۱۴۳۱ هـ ق د ربیع الاول ۱۰ مه ۲۰۱۰ د فبروری ۲۵مه

تنها اصلاحات در کمیسیون، شفافیت انتخابات را تضمین می کند !؟

عبدالله عبدالله نامزد شکست خوردهٔ انتخابات ریاست جمهوری دیروز از جامعهٔ جهانی خواست، برای اصلاح کمیسیون انتخاباتی بر رییس جمهور کرزی فشار بیاورد.

عبدالله که در کمیسیون امور خارجی مجلس ملی فرانسه سخنرانی می‌کرد، گفت: "جامعهٔ جهانی، سازمان ملل و دیگر مجامع جهانی باید به گونه یی بر رهبران سیاسی افغانستان فشار بیاورند، تا از این پس، فرآیند انتخاباتی شفافی در آن کشور برقرار شده و تغییراتی عینی در شیوهٔ عمل کمیسیون انتخاباتی ایجاد شود".

وی خاطر نشان کرد : "همه اعضای کمیسیون انتخاباتی توسط کرزی انتخاب می‌شوند و پارلمان در این مسأله هیچ نقشی ندارد و سیستم انتخاباتی در همه ولایت ها نیز، زیر نظر کمیسیونی قرار دارد که آن را هم کرزی معرفی و انتخاب می کند؛ وقتی به گذشته و به آنچه بر سر انتخابات ریاست جمهوری افغانستان گذشت، بازنگری می کنیم.

وی افزود: پرسش های زیادی در ذهن ما ایجاد می شود؛ برای پرهیز از ایجاد شبهه، یک نظام انتخاباتی دموکراتیک و کاملا شفاف، همانطور که در کنفرانس ماه جنوری در مورد آن گفتگو شد، باید ایجاد شود؛ در دور نخست انتخابات ریاست جمهوری، زمانی که از اصلاحات در کمیسیون انتخاباتی سخن می گفتم، این پاسخ را می شنیدم که زمان بسیار کم است، اما از این پس، زمان زیادی برای این کار داریم".

به گزارش خبرگزاری فرانسه از پاریس، پس از بحث و جدل های زیاد بر سر وجود تقلب در انتخابات ریاست جمهوری افغانستان، برگزاری انتخابات پارلمانی این کشور که برای ماه مه پیش بینی شده بود، به علت کمبود امکانات پشتیبانی و عدم توانایی مسوولان در برگزاری این انتخابات، به ماه سپتمبر موکول شد.

د کندهار د اطلاعاتو او کولتور رییس ووژل شو

پولیس وایي چې ناپېژاندو وسلوالو کسانو د کندهار ولایت د اطلاعاتو او کولتور رییس حاجي عبدالمجید بابی ووژه. د کندهار د امنیه قوماندانی مرستیال محمد شاه فاروقي وویل، چې بابی پرون له غرمې مخکې د لسو بجو په شاوخوا کې له کور څخه د دفتر پر لور روان و، چې تر برید لاندې راغی. فاروقي زیاته کړه، دغه پېښه د کندهار بنار د ځلورمې ناحیې د بامیزوی په کوڅه کې رامنځته شوه او دوه وسلوال کسان، چې پلي وو، د اطلاعاتو او کولتور پر رییس تر برید وروسته وتښتېدل. هغه زیاته کړه، چې پولیس سیمې ته رسېدلي او په دې اړه څېړنې پیل شوې دي. د بابي یوه ګاونډي محمد یعقوب وویل، چې په کور کې یې د ډزو غږ واورېد، کله چې بهر شو، نو د اطلاعاتو او کولتور رییس په وینو ککړ پروت و. دی وایي، چې په سیمه کې نور څوک نه لیدل کېدل او دی د پولیسو د رسېدو له امله، بېرته خپل کور ته ننوت. حاجي عبدالمجید بابي د طالبانو له سقوط راپه دې خوا د کندهار د اطلاعاتو او کولتور د رییس په توګه، دنده ترسره کوله. د بابي کورنۍ د شاعرانو او لیکوالو له ډلې څخه ګڼل کېږي او په خپله له ده څخه هم، څو چاپي اثار پر ځای پاتې دي. پڑواک د رپوټ له مخې، د کندهار فرهنګیان وایي، چې وژل شوي کس هېڅ سیاسي اړیکي نه درلودل او خپل ژوند یې کولتوري چارو ته ځانګړی کړی و، خو د یوه بل رپوټ له مخې، طالبانو دکندهار

۳مخ

پاکستان نیز با طالبان مذاکره می کند

پس از حملات سنگین ارتش پاکستان به مواضع طالبان در خاک این کشور، دولت پاکستان خواستار برپایی مذاکرات صلح با طالبان شد.

دو روز پس از امتناع طالبان افغانستان از پذیرش درخواست مشابه از سوی حامد کرزی، رییس جمهور افغانستان، اسلام آباد پیشنهاد مذاکرات صلح را ارایه داد.

به نوشتهٔ روزنامهٔ چاینا دیلی، مخدوم شاه محمود قریشی، وزیر خارجهٔ پاکستان اظهار داشت: نیروی نظامی تنها راه حل مبارزه با تروریزم نیست.

قریشی در سخنانی در پیکنگ خاطرنشان کرد: ما هرگز به مذاکره "نه" نگفته‌ایم، اما مشکل این است که با چه کسی باید مذاکره کنیم.

وی افزود: فقر، محرومیت و کم سوادی ریشه‌های تروریزم هستند و زمانی که این مشکلات حل شوند، تروریزم هم نابود می‌شود.

قریشی تاکید کرد: پاکستان استراتیژی توسعه، مذاکره و بازدارنده گی را برای مبارزه با تروریزم ادامه می‌دهد.

کشته شدن ۶۹ غیرنظامی طی دوهفته عملیات ناتو در هلمند

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان از کشته شدن ۶۹ غیر نظامی و زخمی شدن بیش از ده ها تن در اثر عملیات های ۲ هفتهٔ گذشته، خبر داده است.

دفتر مطبوعاتی کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان با انتشار اطلاعیه یی از کشته شدن ۶۹ غیرنظامی و زخمی شدن ده ها تن دیگر در اثر عملیات های ۲ هفتهٔ گذشتهٔ نظامیان ناتو خبر داد.

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان در اطلاعیهٔ خود با محکوم کردن کشتار غیرنظامیان افغان از طرف های درگیر در جنگ خواست، تا حفظ جان غیرنظامیان را لحاظ کنند.

بمباردمان هوایی و پرتاب راکت ها، عمده ترین عامل کشتار این غیرنظامیان بوده است.

عملیات "مشترک " در هلمند و بمباردمان هوایی در ولایت "ارزگان "، هفته های خونینی را برای مردم افغانستان رقم زدند.

با وجود اعتراضات گستردهٔ مقام های دولتی، پارلمان و مردم

ص۳

ایتالیا به افغانستان یک میلیون یورو کمک می کند

ایتالیا کمک یک میلیون یورو را به برنامهٔ ملی ظرفیت سازی ساختاری افغانستان اعلان نمود.

در اعلامیهٔ خبری که دیروز، از سوی وزارت امور خارجهٔ به دسترس رسانه ها قرار گرفت؛ آمده است که این کمک طی یادداشتی از سوی سفارت ایتالیا مقیم کابل به وزارت خارجهٔ افغانستان ذکر شده است.

منبع می گوید که این مبلغ توسط برنامهٔ انکشافی سازمان ملل متحد (UNDP) جهت تقویت ظرفیت سازی ادارات دولتی در سطح ملی و محلی افغانستان به مصرف خواهد رسید.

به گفتهٔ منبع، تمویل پروژهٔ ظرفیت سازی برای تطبیق بودجه، فعالیت های تدارکاتی و کنترول مصارف ولایت هرات که هزینهٔ آن بالغ بر بیش از ۵۸۳ هزار یورو می شود، نیز بخشی از کمک های ایتالیا

ص۳

رابرت ګېټس:

ناټو له کړکیچ سره مخ ده

د بودجې کمبود د شمالي اتلانتیک ټرون یا ناټو ته یو افت دی

د امریکا د دفاع وزیر رابرټ ګېټس ورمه ورځ وویل، د ناټو پېتحدین له بحران سره مخ دي، لکه څنګه چې اروپایي هېوادونه له کلونو راهیسې نه دي توانېدلي، پر دفاعي برخې پانګونه وکړي اوخپل پوځیان وروزي. ګېټس په یوه څرګند پیغام کې د ناټو متحدو ځواکونو ته، چې په افغانستان کې پر جګړه بوخت دي، ویل د بودجې کمبود د شمالي اتلانتیک ټرون یا ناټو ته یو افت دی، له دې کبله ناټو ته دا مشکله کېږي، چې خپل لومړیتوبونه وټاکي او غربي هېوادونه د خپل پوځیانو د رول په اړه تصور وکړي.

د ازادي راډیو د رپوټ له مخې، ګېټس په واشنګټن کې د ناټو ټرون افسرانو او چارواکو ته په وینا کې وویل، متحدین له جدي او اوږد مهالو سیستماتیکو ستونزو سره مخ دي.

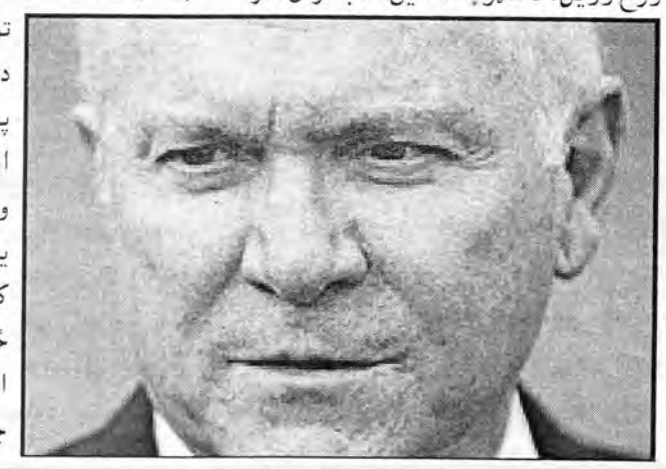

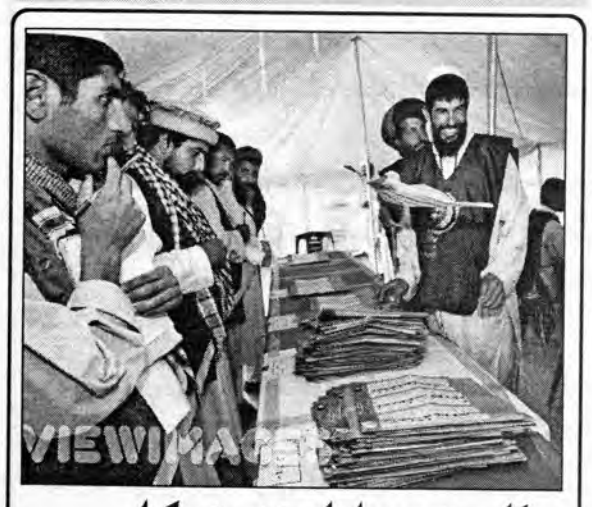

گامی به سوی اجاره دهی دموکراسی

۲

د لوی او بښونکي خدای (ج) په نامه

سرمقاله

مولود مسعود سرور کاینات

۱۲ ربیع الاول مصادف است، به میلاد فرخنده و با سعادت سرور کاینات، فخرموجودات، شفیع المذنبین وحبیب رب العالمین حضرت محمد مصطفی (ص).

پیامبر عظیم الشانی که پیام آورصلح و محور وحدت اسلامی در تاریخ بشریت است، رشد و اعتلای انسانیت ازمهمترین اهداف و مرام آنحضرت بود. یکی از مهمترین عوامل پیشرفت اسلام، خلق نیکو و برخورد متین و ملایم آنحضرت با مردم بود که همیشه جانب عدل و انصاف را رعایت می کرد، در تجارت به خدعه و تدلیس متوسل نمی شد؛ از همین نقطهٔ نظر بود که به لقب " امین" ملقب گردید.

دلسوز و مهربان بود، و این مهربانی چنان فراگیر بود که حتا دشمنان و کافران نیز از دایرهٔ انصاف، عطوفت و برخورد انسانی پیامبر (ص) خارج نمی شدند.

چنانکه رسول خداوند (ج) در بارهٔ فطرت وکرکتر خویش می فرماید: " عقل، اصل دین من، محبت اساس من، ذکر خداوند (ج) انس من، غم رفیق من، حلم سلاح من، صبر چادر من، زهد پیشهٔ من، رضا به قضا و قدر ثروت من، یقین قوت من، راستی و درستی شفیع من، طاعت محبوب من، جهاد نفس، اخلاق من و نماز نور دیدهٔ من است."

بنا بران، آنحضرت به امت خویش توصیه می نماید: کسی که فطرت مرا دوست دارد، باید به طریقهٔ سنت من زنده گی نماید، شخصی که به مستحب عمل کند، خداوند کریم او را توفیق سنت را می دهد؛ اگر به سنت عمل کند، توفیق فرض را برایش می دهد و اگر ترک مستحب کرد، توفیق سنت از او گرفته می شود، و اگر ترک سنت کرد، توفیق واجب و فرض از او گرفته می شود.

روزی پیا مبر جلیل القدر حضر ـ محمد (ص) به علی کرم الله وجهه گفت، آیا می خواهی که اولین و آخرین اخلاق را برای تو تعلیم بدهم؟ حضرت علی (رض) عرض کرد، ضرور، تعلیم بدهید. آنحضرت فرمودند:" کسی که بالای تو ظلم کرد تو او را معاف کن، و کسی که بدی کرد، تو در مقابل نیکی نما و کسیکه همراه تو قطع رابطه نمود، شما همرایش رابطه بر قرار نمایید."

روزی، جمعی از صحابی از پیامبر اکرم پرسیدند، دین چه است؟ آنحضرت فرمودند: " اخلاق نیکو. باز پرسیدند، افضل ترین چیزی که خداوند کریم برای بنده بدهد چه چیز است؟ آنحضرت فرمودند: اخلاق نیکو و آنگاه رسول اکرم اضافه کردند، اخلاق نیکو چنان گناه را محو می کند، مثل اینکه آفتاب یخ را و اخلاق بد چنان نیکی ها را ختم می کند، چنانکه سرکه شهد را.

سید الانبیاء حضرت محمد مصطفی (ص) معلم بزرگ عالم بشریت است؛ چنانکه آنحضرت خود می فرمایند: من برای امتم، معلم فرستاده شده ام، تا آخرین مکارم اخلاق را تعلیم دهم.

یکی از نصایح مهم آنحضرت برای امت شان این است که می فرمایند:" در بدن شما یک پارچهٔ گوشت است، اگر اصلاح شد، تمام بدن اصلاح می شود و اگر فاسد شد، تمام بدن فاسد می گردد، باخبر که این پارچهٔ گوشت " قلب" است.

پس چه بهتر که این پارچهٔ گوشت را با پیروی از هدایات هادی بشریت مصفا نموده و از گزند فساد در امان سازیم، تا مانع ملوث گردیدن و مفسد شدن سایر اعضای بدن شویم؛ و با این عمل خویش، امت واقعی پیامبر آخرالزمان گردیم، امتی که اکثر پیغمبران آرزوی امتی بودن آنحضرت را می نمودند.

چنانکه خداوند تبارک و تعالی در تعریف امت حضرت محمد مصطفی در کتاب تورات به حضرت موسی علیه السلام یاد نموده، فرمود: " ای موسی امتی را خلق خواهم نمود که کار انبیاء(ع) یعنی دعوت حق را می نمایند، در حالی که نه علم دارند و نه حلم.

حضرت موسی (ع) گفت: پروردگارا چطور امکان دارد؟ خداوند فرمود: از علم خود برای شان علم می دهم و از حلم خود برای شان حلم.

حضرت موسی (ع) عرض کرد این امت را برای من بدهید. خداوند (ج) فرمود این امت احمد است. سپس حضرت موسی (ع) التجا نموده گفت، پس مرا از جملهٔ آن امت بگردان.

قانون انتخابات:

گامی به سوی اجاره دهی دموکراسی

قسمت اول

به قلم: دکتراندس م. نبی هیکل

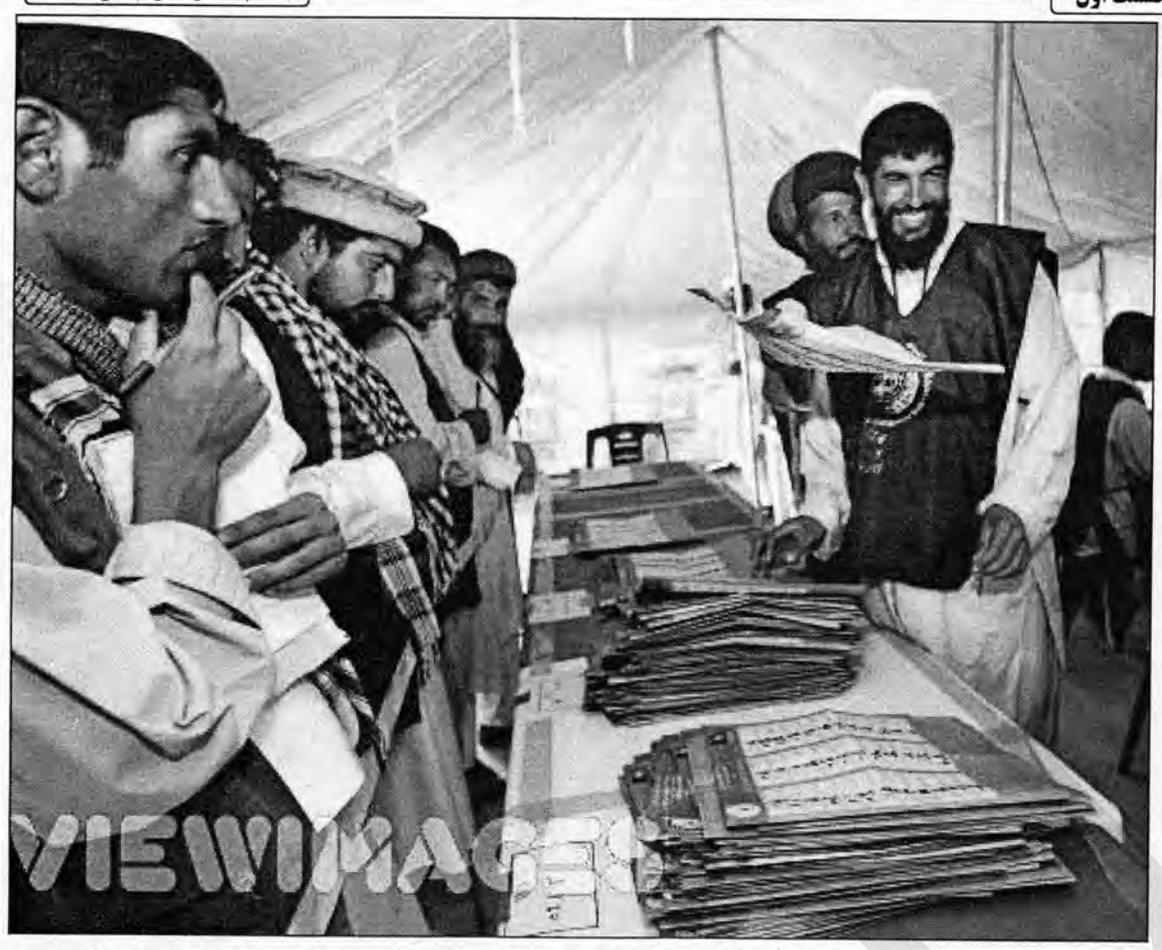

جدایی میان دیمو – و– کراسی

تغییرات در شرایط نامزدی در قانون انتخابات نه تنها اساس قانونی نداشته و از مشروعیت برخوردار نمی باشد، بلکه دموکراسی را به اجاره می دهد.

قانون انتخابات در افغانستان در مواردی مهمی تعدیل گردیده که رسیدن به اهداف دموکراتیک دموکراسی را دشوارتر خواهد ساخت. در این حقیقت که قانون انتخابات عاری از کمی ها و کاستی ها نبود، همه متفق الرای اند و آیا با تغییر در برخی از شرایط نامزدی این قانون به وسیلهٔ هدفمند مبدل شده است؟ گفته می شود که شرایط ورود به دنیای نامزدی به مقام های انتخابی تغییر کرده است و آنانی که می خواهند به محوطهٔ نامزدان انتخابات ریاست جمهوری وارد گردند، باید نخست از " لخک" بلند در ورودی بگذرند، تا این شایستگی را کمایی نمایند. از دو شرط: ارایهٔ یکصد هزار کارت رای دهی به حیث حمایت از نامزدی و پرداخت تضمین مالی دوصد هزار یا به قول دیگر دو نیم میلیون افغانی، زیاد سخن گفته می شود. هواداران نماینده گی از ملت با ارایهٔ ده هزار کارت رای دهی و پرداخت ۲۵ هزار افغانی تضمین مالی می توانند وارد محوطهٔ نامزدان گردند. آیا هرفرد حق ندارد، به انتخاب بپردازد و یا خود را به مقام های انتخابی، انتخاب نماید؟ تا کدام حد ممکن است، این حق را محدود گردانید و بر کدام بنیاد؟

سوال هدفمند و موثر شدن قانون انتخابات و سوال قانونی بودن و مشروعیت آن در محراق توجه سخن کنونی قرار دارد و برای پاسخ به آن لازم است، نخست نیاز و ضرورت به چنین قانون را شناسایی نماییم و سپس هدفمند و موثر بودن آن را تثبیت نماییم.

به عبارت دیگر، انتخابات چیست و چرا باید به آن متوسل گردیم؟

می دانیم که انتخابات عبارت از طرزالعمل تصمیم گیری می باشد که در آن مردم به تعیین نماینده گان خویش برای رهبری امور می پردازند. شوم پیتر آن را به حیث میکانیزم تعیین حکومت تعریف می نماید. مردم باید بتوانند، فارغ از هرنوع هراس و اجبار گزینش های شان را انجام دهند. به همین دلیل، انتخابات و قانون انتخابات شرایطی را تضمین نماید که در آن، همه به صورت عادلانه و آزاد بتوانند، به انتخاب بپردازند. بدین ترتیب، مشروعیت انتخابات به درجهٔ عادلانه بودن، آزاد بودن و سرتاسری بودن آن بستگی می یابد و از همانجا ها سرچشمه می گیرد. آیا قانون انتخابات در کشور ما چنین شرایط را از نگاه حقوقی تامین می نماید؟

انتخابات در شرایط معین، بر اساس اصول و شیوهٔ معین برای نیل به هدف معین دایر می گردد و باید عادلانه و آزاد باشد و رقابتی. چه زمانی یک انتخابات عادلانه توصیف می گردد و چه زمانی آن را آزاد می توان نامید؟

انتخابات عادلانه عبارت از روال گزینش ارجحیت ها در یک سطح و شرایط همسان برای همه می باشد که شامل: تدویر بیطرفانه، اساس تقنینی قانون اساسی، حق رای دهی همگانی و دسترسی به مراکز رای دهی، گزارش دهی متوازن رسانه های جمعی، دسترسی متساوی به منابع مبارزات انتخاباتی، شمارش شفاف و باز برای کنترول آرای مردم، برخورد مساویانه با احزاب، نامزدان و رای دهنده گان از سوی حکومت، پولیس، نیروهای نظامی و قضایی می باشد.

انتخابات آزاد عبارت از روالی می باشد که به حقوق بشر و آزادی هایی به شمول آزادی های آتی، احترام می گذارد: آزادی بیان، آزادی همیاری، آزادی ثبت نام به حیث رای دهنده، حزب و یا نامزد، آزادی از اجبار، حق دسترسی به مرکز رای دهی، حق رای سری و حق کمپاین یا مبارزهٔ انتخاباتی. ما می توانیم، درجهٔ عادلانه بودن و آزاد بودن انتخابات را از طریق شمارش نمره هایی تعیین نماییم که به صورت مساویانه برای حقوق و آزادی های یادشده قایل می گردیم.

سرتاسری بودن انتخابات دارای همان اهمیتی می باشد که عادلانه و آزاد بودن انتخابات دارا می باشد؛ زیرا محدود ساختن انتخابات هم به معنای سلب حق رای دهی و سایر آزادی های فردی می باشد، بلکه برخلاف اصل عادلانه و آزاد بودن انتخابات نیز می باشد. گذشته از آن، سرتاسری بودن انتخابات را می توان تامین کننده و تضمین کنندهٔ مشروعیت انتخابات دانست. انتخابات عادلانه و آزاد مگر غیر سرتاسری و عمومی با وصف آزاد و به اصطلاح عادلانه بودن فاقد مشروعیت است و به همین منوال، انتخابات عمومی و سرتاسری مگر غیرعادلانه و غیر آزاد نیز فاقد مشروعیت می باشد. انتخابات باید متضمن رقابت باشد، در غیر آن، آزادی در انتخاب ارجحیت ها معنای خود را از دست می دهد. انتخابات از نگاه درجهٔ رقابت، به پنج دسته تقسیم گردیده، در حالی که انواع نیمه رقابتی و انتخابات غیررقابتی نیز، وجود دارد. رابرت دال شرایط دشواری را برای دموکراسی های پولیارشی وضع نموده که برآورده شدن آنها را برای بسیاری از کشورهای دارای دموکراسی باثبات نیز دشوار خوانده است. خواننده می تواند، در این مورد به اثر جدیدی زیر عنوان " اکتویزم سیاسی" که توسط مطبعهٔ میوند منتشر گردیده نیز، مراجعه نماید.

باید پیوسته به یاد داشته باشیم که تامین عادلانه و آزاد بودن انتخابات نه تنها به قوانین و طرزالعمل ها بستگی دارد، بلکه به ذهنیت و شیوهٔ اندیشه و عمل مجریان قانون و طرزالعمل ها و سایر سهمداران نیز، بستگی دارد. اما سخن ما بر سر قانون انتخابات می چرخد و بخصوص آن موارد در محراق توجه قرار دارد که هدفمند و موثر بودن قانون انتخابات را سلب می نماید. برای تثبیت این بیان باید رابطه میان هدف و وسیلهٔ رسیدن به هدف را صریحتر فورمولبندی نماییم.

دموکراسی بر این اعتقاد استوار است که افراد دارای حقوق و آزادی هایی اند که به آنها باید احترام گذارده شود و حق دارند، در مورد سرنوشت، شیوهٔ زیست و آیندهٔ خود به صورت مستقیم و یا غیرمستقیم سهم بگیرند. انتخابات بهترین میکانیزمی پنداشته می شود که مردم را برای رسیدن به این هدف کمک می نماید. بدین ترتیب، اولی هدف و دومی وسیلهٔ رسیدن به آن می باشد. این وسیله مردم را باید به گونهٔ شایسته و بایسته آن به هدف رساند، نه به جای دیگر. هرگاه انتخابات را از مشخصه های عمومی بودن، عادلانه و آزاد و رقابتی بودن آن آزاد سازیم، چه چیزی از آن باقی خواهد ماند؟ دموکراسی همهٔ خوبی ها و صفات خود را مدیون آنچه است که انتخابات برای تحقق آنها خدمت نماید.

اصل اساسی:

به قول شوم پیتر تفاوت میان یک پدیدهٔ دموکراتیک و غیردموکراتیک در شیوهٔ معین تصمیم گیری می باشد. باید خاطرنشان کرد که این شیوهٔ تصمیمگیری است که درجهٔ دموکراتیک بودن را در گام نخست تعیین می نماید؛ زیرا تصامیم اتخاذ شده از راه های دموکراتیک می تواند، به حیث تصامیم باقی بماند و هرگز تحقق نیابد. در جامعهٔ افغانی می توان ده ها مثال زنده از این موارد را شناسایی نمود. در ادبیات سیاسی در رابطه با دموکراسی از دو عنعنهٔ

ص۳

د کندهار د اطلاعاتو او کولتور رییس ...

داطلاعاتو اوکولتور د رییس عبدالمجید بابي د وژنې مسوولیت پر غاړه اخستی،د دغې ډلې ویاند قاري یوسف احمدي وایي، چې بابی د دولت چارواکی و اوپرون تر غرمې مخکې د دوی دوتنو ملګرو د ښار په بامیزو کوڅه کې چې له کوره د دندې په لور وران و، وواژه

مشرانو جرګه غواړي د ناټو ...

د سې شنبې په ورځ د افغانستان د مشرانو جرګې په دایکندي ولایت کې د بهرنیو ځواکونو له خوا د شاوخوا ۲۷ ملکي کسانو د وژل کېدو پېښه وغندله او پرېکړه یې وکړه، چې د ملکي تلفاتو د مخنیوي لپاره به یو ځلې بیا له افغان حکومت او د ناټو ځواکونو له چارواکو سره خبرې کوي.

د مشرانو جرګې دویم مرستیال محمد عالم ایزدیار له غونډې وروسته خبریالانو ته وویل، چې مشرانو جرګې پرېکړه وکړه، چې په افغانستان کې به د بهرنیو ځواکونو عمومي قوماندان جنرال ستنلي مک کرېسټل هم راغواړي: "غونډې پرېکړه وکړه، چې په افغانستان کې د ناټو قوماندان دې د مشرانو جرګې په یوې غونډه کې احضار کړای شي او دوی دې د دایکندي ولایت په کجران ولسوالۍ او نورو ځایونو کې د ملکي تلفاتو په اړه معلومات ورکړي او د افغانستان له خلکو سره دې ژمنه وکړي، چې دا پېښې بیا نه تکرارېږي."

ایزدیار زیاته کړه، چې مشرانو جرګه به له افغان چارواکو هم وغواړي، چې په پوځي عملیاتو کې د ملکي تلفاتو د مخنیوي لپاره دې لا جدي اقدامات وکړي.

د یکشنبې په ورځ د ناټو ځواکونو د دایکندي په ګجران ولسوالۍ کې د مسافرو پر هغو درېیو موټرو بمباري وکړه، چې کندهار ته روان و او شاوخوا اوه ویشت تنه یې په کې ووژل او دوولس نور یې ټپیان کړل.

د افغانستان د وزیرانو شورا هم دغه پېښه وغندله. د راپورونو په اساس په افغانستان کې د ناټو ځواکونو عمومي قوماندان جنرال ستنلي مک کرېسټل د دغې پېښې په غبرګون کې له جمهور رییس حامد کرزي سره په ارګ کې وکتل او د افغانستان له خلکو نه یې وبښنه وغوښته.

خو یو شمېر افغان کتوونکي وایي، چې د هر ځلې ښښې پر ځای باید بهرني ځواکونه د ملکي تلفاتو د مخنیوي لپاره عملي ګامونه واخلي.

د ولسي جرګې یو غړی حمید الله توخي په دې اړه ازادي راډیو ته وویل: "افغان په شهادت رسېږي، کورونه یې ویجاړېږي، د هغو ښځې او کوچنیان په شهادت رسېږي، چې د بهرنیانو له خوا یوازې ښښه وغوښتل وشي او یا د ولشمر له خوا ورته یو یو لک افغان ورکړل شي. ته به وایي چې د افغانانو وینې مباح شوې دي.

زما په نظر تر هر وخته، چې هوایي بمباري په هېواد کې روانې وي، مونږ همداسې تلفات وینو."

په افغانستان کې د بشري حقونو سازمانونه هم وایي، چې په دغه هېواد کې د بهرنیو ځواکونو په عملیاتو او د وسلوالو مخالفینو په ځانمرګو بریدونو او بمي چاودنو کې د ملکي تلفاتو شمېر کال په کال زیاتېږي.

بلخوا ناټو ځواکونو له پخوا اعلان کړی دی، چې د ملکي تلفاتو د مخنیوي لپاره یې په هلمند کې د مارجې په روانو عملیاتو او په ټولو نورو عملیاتو کې یو لړ مقررات وضع کړي دي.

کشته شدن ۶۹ غیرنظامی طی ...

افغانستان، کشتار غیرنظامیان افغان به بهانهٔ نبرد با تروریزم ادامه دارد و مشخص نیست که این مبارزه تا کی به طول خواهد انجامید و مردم افغانستان چه تعداد قربانی دیگر بدهند.

ایتالیا به افغانستان یک میلیون یورو ...

را تشکیل می دهد.

اعلامیه می افزاید که ایتالیا بعد از سقوط حکومت طالبان،تاکنون ۴۷۳ میلیون یورو به افغانستان، کمک کرده است.

این درحالی است که دو هفته قبل، ایتالیا کمک ۹ میلیون یورو را در بخش بازسازی هرات نیز اعلان نمود.

دګروال لوکا کاولی LOCA COVELLI قوماندان تیم بازسازی ولایتی (PRT) ایتالیا در نشست خبری ۱۹ دلو در هرات گفت که این مبلغ، به طور عمده در بخش های معارف، صحت، زراعت و امور امنیتی هرات به مصرف خواهد رسید.

وی می گوید که بخشی از این پول، برای ساخت تعمیر ۱۲ ادارهٔ محلی، ۶مکتب،۴ قرارگاه پولیس، ۴ مرکزصحی، ۲مرکز فنی حرفه یی، ساخت وترمیم ده ها کیلومتر جاده و کاریز، احیای فضای سبز و حفر ۱۷۳ حلقه چاه عمیق آب آشامیدنی و شماری از پروژه های دیگر، استفاده خواهد شد.

قبل از این، مسوولان محلی به شمول داکتر همایون عزیزی رییس شورای ولایتی هرات گفته بودند که اگرچه فعالیت های تیم بازسازی ولایتی ایتالیا طی سال گذشته در این ولایت مناسب بود؛ اما میزان فعالیت های عمرانی نظر به جمعیت و وسعت هرات ناچیز بوده است.

به گفتهٔ عزیزی، بر علاوهٔ میزان کم فعالیت های بازسازی، کیفیت شماری زیادی ازپروژه های انجام شده، قابل قبول نیست.

به گفتهٔ عزیزی، عدم نظارت دقیق تیم بازسازی ایتالیا بر اجرای پروژه ها باعث کاهش موثریت آنان شده و حتا بعضی از پروژه ها با گذشت یک یا دو سال نیاز به ترمیم مجدد دارد. اما کدام نمونهٔ همچو پروژه ها را مشخص نساخت.

ایتالیا درحال حاضر، اضافه از ۲۳۵۰ سرباز در چوکات نیروهای آیساف در افغانستان دارد که بیشتر آنها در هرات مستقر اند. مقام های ایتالیا اخیراً اعلان کردند که عساکر بیشتر به افغانستان خواهند فرستاد.

گامی به سوی اجاره دهی ...

جمعی و فردی سخن می گویند. در عنعنهٔ نخست، برابری سیاسی و حاکمیت مردم در محراق توجه قرار دارد و در دومی، آزادی های فردی و حاکمیت قانون در مرکز توجه قرار دارد. تفکرات مدرن دموکراسی هردو عنعنه را به هم خلط کرده است. دموکراسی به این ترتیب، دارای یک جهت رسمی و یک جهت مادی می باشد. شیوهٔ تصمیمگیری در یک دموکراسی به جهت نخستی و ارزش هایی مانند برابری سیاسی و آزادی های فردی که دموکراسی به آنها متعهد می باشد، به جهت دوم دموکراسی رابطه دارد. درک این حقیقت که برابری سیاسی چیست و آزادی های فردی کدامها اند، رابطهٔ همهٔ آنچه را تاکنون گفته آمدیم، با موضوع مورد بحث ما با روشنایی نشان می دهد.

اساس تقنینی معرفی تغییرات در قانون بخش دوم بحث ما را می سازد و پیش از آن در اینجا به مواردی می پردازیم که موجب می گردد، دموکراسی به میکانیزم تداوم سلطهٔ یک اقلیت مبدل گردد. تغییرات در برخی از شرایط نامزدی برای انتخاب شدن این حقوق و آزادی ها را لطمه می زند.

برابری سیاسی در معنای محدود و کوچک خود به این معناست که رای هر شهروند در تصمیمگیری سیاسی دارای اهمیت و وزن برابر می باشد. در معنای وسیع و گسترده برابری سیاسی به معنای برابری همه شهروندان در برابر قانون می باشد. باید به باریکی نهفته در سخن گفته شده توجه کرد که در معنای محدود برابری سیاسی حتا ممکن است، افراد واجد شرایط رای دهی(افغانان در خارج از مرزها ی ملی) را نیز شامل نگردد. این برابری سیاسی چگونه می تواند، در عمل تحقق یابد؟ تا آنجایی که به بحث کنونی ما ارتباط می گیرد، برابری سیاسی از لحاظ تیوریتیکی می تواند، از راه تضمین حق رای دهی و حق انتخاب به مقام های انتخابی برای هر شهروند واجد شرایط رای دهی تامین گردد. حق نامزدی به انتخابات مقام های انتخابی می تواند، محدود ساخته شود، مگرحق رای دهی را نمی توان تحدید کرد؛ در حالی که تحدید حق نامزدی باید به آن هدفی خدمت نماید که اساس نورماتیف و اعتقادی حق ایجاد شده را تشکیل می دهد. در پرنسیپ میان دو حق نمی توان تبعیض قایل شد. فردی که دارای واجد شرایط رای دهی می باشد، حق دارد رای دهد و یا خود را انتخاب نماید. بر اساس کدام استدلال و کدام مرجع می تواند، حق نامزدی وی را محدود ساخت؟ حدود و مرزهای که این حق می تواند تا آن سرحد محدود گردد کدامها اند؟

حق رای به حیث حق اساسی فرد برای سهمگیری در تصامیم مهم سیاسی در مورد وی، سرنوشت و آیندهٔ وی و فرزندانش، ارزش های ملی و میهنش دانسته می شود و حق انتخاب شدن وی در واقعیت، سهمگیری عملی و مستقیم و ی می باشد.

بحث ما تا اینجا در مورد انتخابات و دموکراسی نشان می دهد که بر سر راه گزینش مردم در انتخابات نباید موانع ایجاد گردد و بر عکس باید زمینه های بهتر برای انتخاب شدن و انتخاب کردن در قانون فراهم گردد. در این صورت، چگونه ممکن است، تغییرات یاد شده به هدفمند شدن و موثریت قانون کمک نماید؟ **ادامه دارد**

افغان حکومت ته لوی ملي پېغور...

او سبا به بیا دروسانو په شان په سرو څېرو له افغانستان نه وځي، روسانو دلته څه بریا تر لاسه کړه، چې دوی به یې ترلاسه کړي.

د ناټو هوایي ځواکونو د یکشنې دورځې پر سهار د کب د میاشتې پر دویمه نېټه د دایکندي ولایت د ګجران په ولسوالۍ کې د مسافرینو پر هغو درېیو لېږدونکو وسایطو چې له ګجران څخه د کندهار په لور روان وو، هوایي حمله وکړه چې په ترڅ کې یې د ځلورو ښځو او یوشمېر ماشومانو په ګډون ۲۷ تنه شهیدان شول او ۱۲ نور ټپیان شول.

پاکستان ملا برادر را به افغانستان تحویل می دهد

وزیرداخلهٔ پاکستان گفت: اسلام آباد ملاعبدالغنی برادر از قوماندانان ارشد طالبان را به افغانستان تحویل می دهد . به گزارش شبکهٔ خبری جیو، رحمان ملک وزیر داخلهٔ پاکستان اعلام کرد، این تصمیم پس از دیدار وی با همتای افغانی اش اتخاذ شده است. جزییات بیشتر در این باره اعلام نشده است. محمد حنیف اتمر وزیر داخلهٔ افغانستان هفتهٔ گذشته از دولت پاکستان خواسته بود، ملاعبدالغنی مشهور به ملابرادر، مرد شمارهٔ ۲ گروه طالبان را به کابل تحویل دهد.

ملا برادر که پس از ملا محمدعمر برجسته ترین چهرهٔ گروه طالبان به شمار می رود، هفتهٔ گذشته در عملیات نیروهای پاکستانی در شهرکراچی مرکز ایالت سند، بازداشت شد.

دستگیری ملاعبدالغنی در مرکز ایالت سند در حالی صورت گرفته است که دولت پاکستان پیش از این، حضور طالبان را در این کشور تکذیب می کرد.

افزایش سریع بیجا شده گان مارجه، مایهٔ نگرانی زیاد است

شماربیجاشده گان درهلمند در چهارروز گذشته دوبرابرشده است؛ براساس گزارش آژانس خبررسانی منطقه یی ملل متحدیا "ارین"، براثرعملیات نظامی در ولسوالی نادعلی ولایت هلمند، در چهار روز گذشته، شمار بیجاشده گان داخلی قریب به دوچند رسیده است.

داوود احمدی سخنگوی والی هلمند گفته است که ۳۷۰۰ خانواده که حدود ۲۲۰۰۰ تن می شوند، از مناطق مارجه و نادعلی به لشکرگاه بیجا شده اند.

سره میاشت افغانستان گفته است، قریب ۴۵۰ خانواده یعنی حدود ۲۷۰۰ نفر به ولسوالی ناوه که نزدیک به این منطقهٔ جنگزده درهلمند است، فرار کرده اند. احمدالله احمدی مسوول منطقه یی سره میاشت

افغانستان به خبرگزاری " ارین " گفته است: " ما می کوشیم، به زودی ازاین بیجا شده گان داخلی براثر جنگ، در ولسوالی ناوه و نادعلی ارزیابی یی انجام دهیم".

مسوول سره میاشت گفته است، برخی ازاین بیجا شده گان که به روزهای ۲۰ تا ۲۱ فبروری به اینجا آمده اند، به خاطر نبودن نان و مواد غذایی، خانه های شان را در مارجه رها کرده اند.

عبدالباری یک بیجا شدهٔ داخلی می گوید: " همه دکان ها و بازارها بسته شده است، کدام غذایی وجود ندارد که مردم خریداری کنند".

غلام محمد می گوید:" قیمت مواد غذایی به آسمان رسیده است . کس نمی تواند این اشیا راخریداری کند".

پیش از حمله به مارجه، حدود ۸۰،۰۰۰ تن در مارجه زنده گی می کردند. اکنون فکرمی شود، ۴۰۰۰۰ نفردر آنجا مانده باشد. این معلومات را سره میاشت افغانستان که از خود داوطلبانی درمارجه دارد، تهیه کرده است.

احمدی مسوول سره میاشت منطقه می گوید:" این مردم مارجه را ترک گفته نمی توانند، زیرا ماین فرش شده است و گروه های مسلح مخالف دولت، تهدید شان می کند".

کاروان کمک ها:

سره میاشت گفته است: انتظارمی رود که کاروان مواد امدادی شامل کمک های غذایی برای ۲۵۰۰ خانواده تا روز سه شنبه با حمایت نیروهای ناتو به منطقه رسیده باشد. ناتو وحکومت افغانستان برذمت خود گرفته اند که رساندن خدمات اجتماعی را درمارجه سرعت بخشیده و همینکه مارجه ونادعلی از وجود جنگجویان پاک شد، به بازسازی آنجاها اقدام کنند. معلوم نیست که این جنگ چه زمانی طول خواهد کشید.

سازمان های امدادی ازآن بیم دارند، تا مبادا تشدید جنگ ها موجب آن شود که مردم بیشتری ازمنطقه فرارکنند و به این ترتیب فشاربیشتری بر خانواده ها در لشکرگاه، مقام های حکومتی و موسسات خیریه وارد شود.

احمدی مسوول سره میاشت هشدارداده است که :" ضرورت آن احساس می شود که فعالیت های پاسخگویانه باید توسعه داده شده، هماهنگ شده و موثرساخته شود، تا از بحرانات بشری یی که در نتیجهٔ این جنگ برای بیجا شده گان پیدا شده می تواند، جلوگیری کند".

د کرزی فرمان ستونزمن او لانجمن دی

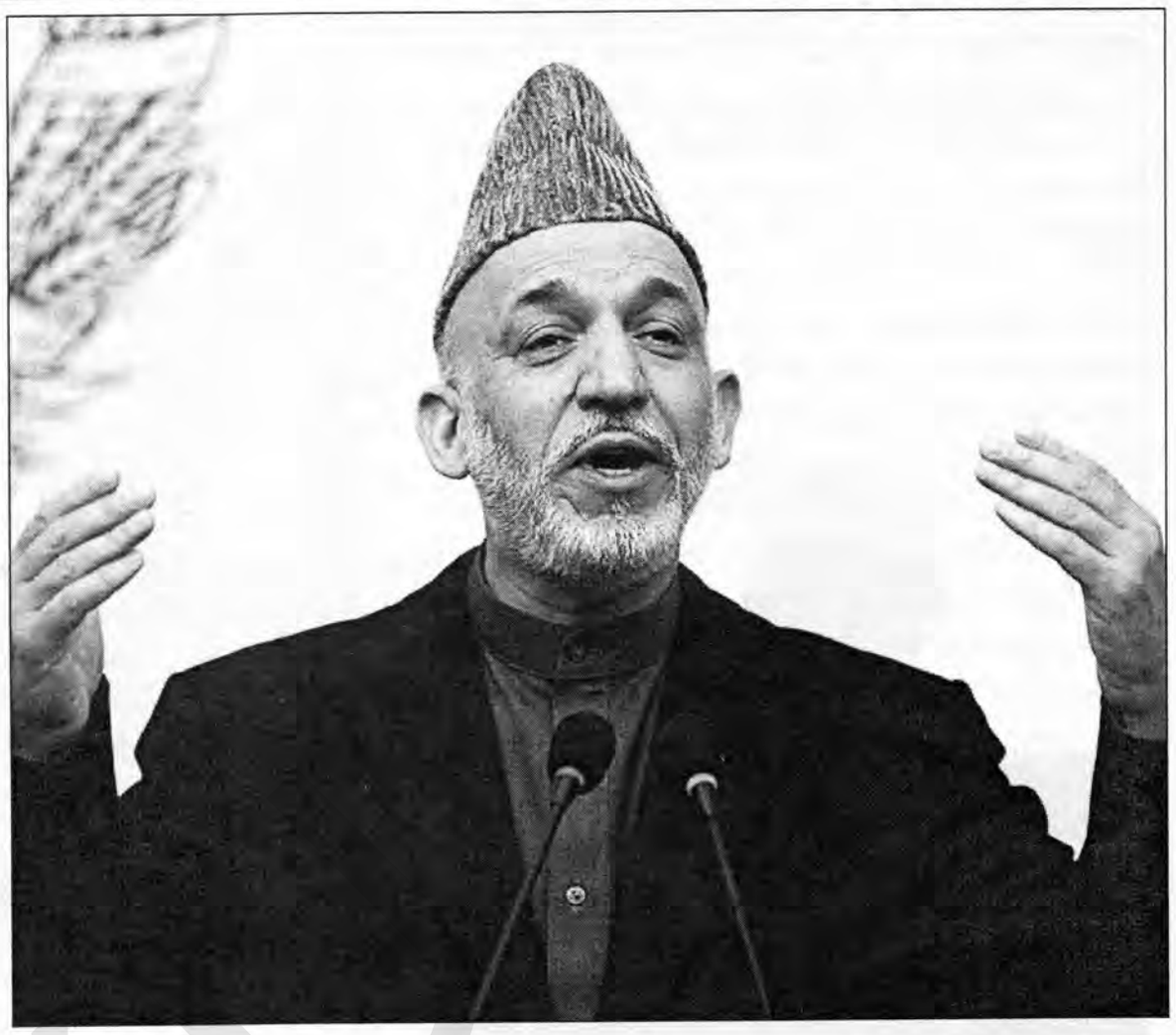

قانون لاسلیک کوي، چې د ملي شورا د پنځه کلنې کاري دورې د وروستي کال لومړی پرځو ایله څو ورځې مخکې پیل شو.

د اساسي قانون د ۱۰۹ مادې له مخې ولسي جرګه د خپلې تقنیني دورې په وروستي کال کې د دې واک نه لري، چې د ولسمشر په فرمانونو کې یا لاس وهنه وکړي او یا هم په هغو کې بدلونونه راولي.

د کړکیچ له امله نه تصویبېدل

له نن نه دوه کاله وړاندې کله چې د ټاکنو قانون ولسي جرګې ته د تصویب لپاره واستول شو، هغه مهال د دغه قانون پر لسمه ماده د جرګې د غړو پر سر کړکیچ رامخې ته شو او په وجه یې دغه قانون له تصویبه پاتې شو. د دغه قانون په ټولو مادو کې یې ۲۱ ماده ځکه مهمه ده، چې هلته د ټاکنو د انتخاباتي شکایتونو د کمېسیون د غړو په اړه ویل شوي، چې له دې وروسته به د نومورې کمېسیون ټول غړي د افغان ولسمشر او د ملي شورا د دواړو جرګو او د سترې محکمې د مشرانو په سلا مشورو ټاکل کېږي.

افغانستان د عدلیې وزارت د تقنین د برخې مشر یوسف حلیم وایي، سره له دې چې په نوي قانون کې په رانه ډول په کمېسیون کې د بهرنیانو او یا افغانانو د غړیتوب په اړه څه نه دي ویل شوي.

خو په وینا یې د مادې غوښنه برخه دا ده، چې د انتخاباتي شکایتونو د کمېسیون غړي به د ملي ګټو په پام کې نیولو سره به د افغان ولسمشر، د ملي شورا د دواړو جرګو د مشرانو او د سترې محکمې د رییس په خوښه ټاکل کېږي.

ضمانت

دا رنګه په دغه نوي قانون کې د ولسمشرۍ لپاره د کاندیدا په برخه کې یو لړ نوي شرایط په پام کې نیول شوي او هر نوماند باید د سلو زرو رایې ورکوونکو کارتونه کمېسیون ته وروړي او ۵۰ زرو ډالرو په ارزښت افغاني د ضمانت په توګه کمېسیون ته وسپاري.

د شکایاتو د اوربدو د کمېسیون پخواني مشر ګرانټ کیپن ویلي چې د کمېسیون پر خپلواک پاتې کېدو شک کوي.

دا رنګه د ښاروالیو او ولسوالیو د ټاکنو لپاره هم یو لړ شرایط په پام کې نیول شوي دي.

د بي بي سي د رپوټ له مخې، د افغانستان د اساسي قانون له مخې ټول هغه تقنیني فرمانونه چې د ولسمشر له خوا لاسلیک کېږي، نو ملي شورا ته د تصویب لپاره استول کېږي، خو دا ځل د ملي شورا د وروستي کال په درشل کې توشیح کېږي، چې په هغه کې د بدلونونو راوستو او یا نه تصویبولو په برخه کې یې د ولسي جرګې لاسونه تړلي دي.

خلک پوښتنه کوي، چې ایا دا کار به په دې برخه کې ګټور وي. چې د ټاکنو په اړه د شکایتونو کمېسیون شکایتونه په اغېزمنه توګه وپلټي او قضاوت پرې وکړي، که څنګه ؟»

د ټاکنو په قانون کې بدلون

افغان دولت د افغانستان د ټاکنو په قانون کې د یو لړ بدلونونو تر څنګ په کې یو شمېر مادې زیاتې کړې او په ۲۱ ماده کې یې راغلي، چې له دې وروسته به د انتخاباتي شکایتونو د کمېسیون غړي د افغان ولسمشر او د ملي شورا د دواړو جرګو د ریسانو او د سترې محکمې د رییس په سلا مشورو ټاکل کېږي.

د ټاکنو د پخواني قانون له مخې، د انتخاباتي شکایتونو د کمېسیون له پنځو غړو نه یې ایله دوه تنه افغانان او نور یې بهرنیان وو . خو دا ځل داسې ویل کېږي چې د ملي مصالحو په پام کې نیولو سره به د کمېسیون ټول غړي د افغان مشرانو له خوا ټاکل کېږي.

دغه قانون پخوا په ۵۸ مادو کې توشیح شوی و، خو دا ځل د ۹ مادو په زیاتولو سره په ۶۷ مادو کې د ولسمشر کرزي په فرمان توشیح شوی دی.

افغان ولسمشر داسې مهال دغه

د بهرنیو قواو له خوا د بېګناه وګړو پروژنه د ښبنې غوښتل؛

افغان حکومت ته لوی ملي پېغور دی!

حیات الله حلیم

د روسانو د یرغل پر وړاندې د کابل ښاریانو د ۱۳۸۵ کال د حوت د درېیمې نېټې د ملي پاڅون د شهیدانو پاک روح ته له درښو کالو وروسته په همدې ورځ د وزیرانو په شورا کې دعاوشوه.

خو جالبه داوه چې دا ورځ زمونږ سره د ناټو قواوو د دایکندي د ګجران په ولسوالۍ کې د ۲۷ بېګناه نارینه، ښځو او ماشومانو دوینو پر تویولو بدرګه کړه او عملاً یې روسانو ته د بېګناه افغانانو پروژلو خپل مخ رونې څرګند کړ. دا لومړی ځل نه دی چې د بهرنیو قواوو له خوا د ښځو او ماشومانو په ګډون بېګناه افغانان مري، بلکې دا هغه پېل شوې پروسه ده، چې وخت پروخت تر سره کېږي او بیا د یوې وړې ښبنې په غوښتلو سره بیا دا هرځه هېرېږي.

د ناټو د قواوو له خوا د تر سره شوي عمل وروسته د ښبنې غوښتل، بیا په څرګنده ددې ښکارندویې کوي، چې دوی تېروتنه

کړې، خو تر څه وخته تېروتنې او تر کومه بیا د عفوې او ښبنې غوښتل؟!

لکه چې د مخه وویل شول، دا خو لومړی ځل نه دی چې د ایساف قواوې دې ډندې شوې وي او خپله اعسا دې ترې ورکه شوې وي، له دې نه خو داسې ډوند جوړ شو، چې په هره ورځ ترې خپله اعسا ورکه وي او داسې لویې لویې او نه جبران کېدونکې بېرانۍ را منځته کوي، چې ښبنل یې نور ستره بې غیرتي ده، د ښبنې غوښتل خو په یوځل تېروتنه مناسب ښکاري، نه دا چې دا تېروتنه هره ورځ تکرارېږي، نو که هره ورځ تکرارېږي، بیا خو مورږ ورته تېروتنه نه شو ویلای، بلکې یو قصدي او عمدي عمل یې بولو.

د دایکندي پېښه مورږ ځکه یو قصدي عمل بولو، چې دا خو د جنګ او جګړو له ساحې نه یوه ډېرې لرې سیمه ده، له هلمند نه هم لرې سیمه ده، بیا نو د کوم شک له مخې د مسافرینو پر نقلیه وسایطو نظامي عملیات یا درنې بمباري وشوې، چې په ټینګه یې د دې مانا ورکړه، چې دا یو قصدي عمل و او یا هم د دوی د وسلو د استعمال نظامي تطبیقات وو، که دوی وایي چې مورږ د طالبانو له شره د افغان ولس د ژغورلو لپاره افغانستان ته راغلي یو، ژغورل خو داسې نه وي، چې د ناموثقو رپوټونو پر بنایې تل لاسونه د بېګناه افغانانو پر وینو سره

۳مخ

اراده ورځپاڼه یوازې د سرلیکنې ننګه کوي، نورې لیکنې د لیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه یې مسوولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشراتی افغان
روزنامۀ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : خادم احمد
موبایل :- ۰۷۰۰ ۵۹ ۶۲ ۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون : استاد مرتضی فرحتیار
موبایل :- ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل :- ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
گزارشگر: امان الله "ایمان" ۰۷۷۸۸۷۷۷۳۵
دیزاین : انجینیر محمدجمیل "امیری"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل: erada.daily@yahoo.com
آدرس : دهمزنګ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire: Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema, first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com